

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

3

AARSSKRIFT

FOR

AABY HØJ- OG EFTERSKOLES ELEVFORENING

1931

NØRRESUNDBY
BRØDR. JAKOBSENS BOKTRYKKERI
1931

AARSSKRIFT

FOR

AABY HØJ- OG EFTERSKOLES ELEVFORENING

1931

NØRRESUNDBY
BRØDR. JAKOBSENS BOGTRYKKERI
1931

Verdensborger — Hjemstavnsmand.

Blandt de mærkelige Foreteelser, som vor Tid er saa rig paa, og som hjælper med til at afsløre dens Karakter som en Brydnings- og Spændingstid, er en af de interessanteste vel nok den Kendsgerning, at der i vort Folk synes at brede sig to Tendenser, hver for sig gribende, betagende og mægtig — hver for sig med Evne til at skabe og forme dybtgribende Formaal:

Den ene Tendens viser sig ved, at Sindet er vendt udad mod den store Verden, favnende denne og levende med i dens Liv, saaledes som dette kan lade sig gøre i vor Tid med det daglige og indgaaende mellemfolkelige Samkvem (Aviser, Radio osv.). Den indbyrdes Afhængighed mellem Landene, saavel i økonomisk som kulturel Henseende, maa tilskynde til at se udad og anerkende, at Grænserne om det hjemlige er saare løse eller gennemhullede. En Følge af denne faktiske Interesse i og Leven-med i Begivenhederne, selv i fjerne Lande, bliver let, at der opstaar en Følelse af Fællesskab med andre Folk og Samfund, saa at disse faar en fremtrædende Plads i vor Bevidsthed. Hermed er der imidlertid Mulighed for, at det hjemliges Betydning tilsvarende nedsættes. Vi kender dette gennem en Syndflod af almenmenneskelige og internationalistiske Synspunkter, modsat dansk-folkelige.

Den anden Tendens, der for Tiden virker med saa stor Styrke, at den er ved at blive en Modesag, viser sig ved, at Sindet peger indad — mod Boplads og Hjemstavn, bort fra den store Verden. Digterne synger skønne Hymner om Hjemstavnen, Folkemindesamlere arbejder med utrættelig Iver paa at drage lokale Minder frem og gøre det muligt at fremstille Hjemstavnen i dens Særprægethed. Medens „Verdensborgeren“ tildels er udgaaet fra videnskabelig Stræben efter at faa det almene frem, lægger „Hjemstavnsmanden“ Vægt paa det særprægede og karakteristiske. Han er langt mere i Pagt med Kunstneren end med Videnskabsmanden, og det er derfor meget forstaaeligt, at det i væsentlig Grad er vore Kunstnere, som har bidraget til at løfte Sløret for de Skatte, som Hjemstavnskulturen har at skænke. Medens „Verdensborgeren“ ofte pukker paa, at „det store“, „Verden“, er uendelig hævet over „det lilleputagtige“, „det ravnekrogsagtige“, „det smaa“, herhjemme, føler „Hjemstavnsmanden“, at der er noget, som ikke bør — og vel heller ikke kan — maales med Kilometermaal som geografiske Størrelser, og at dette navnlig — og maaske kun — er at finde ved Fordybelsen i det folkelige Liv i Hjemstavnen. Han kommer derved i Princippet til at staa som en Repræsentant for andre Værdier end dem, som den videnskabsbestemte „Verdensborger“ lægger Vægt paa. Et lille Indblik i vor Hjemstavnsdigtning er nok til at sige noget om „Hjemstavnsmanden“s Værdier. Mon man ikke tilstrækkeligt udtømmende kan karakterisere den som — de, der „ret kan Hjertet røre“? Dette findes imidlertid først og fremmest i det, der angaar ens Hjem, Slægt, Venner og Omgangskreds, Bysbørn, Hjemstavnsfolk — og ligeledes i de Steder, der huser Minder fra ens egen og ens nærmeste Landsmænds Færd. Især den Kreds af Minder, der stiger op fra Barndoms- og Ungdomsaarene, viser sig ofte at kunne bevare Evnen til „at røre Hjerterne“ hele Livet igennem.

Ingen af os, der lever med i Tiden, kan vel undgaa i nogen Maade at komme under Indflydelse af begge disse

Tendenser, og da de er modsatrettede, kan vi let komme til at føle den Brydning og Spænding i vort Sind, som de to Tendensers Sammenstød bevirker. I den Usikkerhedstilstand, der maa være, hvor der er Brydning og Spænding, vil en paagaende og ofte dygtig Agitation sætte ind for at gøre os til Bytte, og — for blot at slippe fri for Spændingens Uro — vil vi da maaske overgive os til den, der raaber højest og tiest — altsaa efter Omstændighederne agere „Verdensborger“ eller „Hjemstavnsmand“.

En saadan Udvej er imidlertid ikke at anbefale; thi skal man tage et velbegrundet Standpunkt, gaar det ikke an her at holde paa et „enten-eller“ — man bør formentlig foretrække et „baade-og“. Der vil utvivlsomt gaa noget værdifuldt tabt, hvis man bliver saa optaget af „den store Verden“, at man glemmer sin egen Hjemstavn, og paa den anden Side vil man let blive snæversynet og indelukket, hvis man fordyber sig saa meget i Hjemstavnslivet, at man lukker sig til for Paavirkninger udefra. I det første Tilfælde bliver man let rodløs og uden Saft og Kraft, i det sidste for begrænset og smaatskaaret. Drevet til det yderlige vil enhver af de to Tendenser føre til noget galt.

Medens den Stormflod af Paavirkninger ude fra den store Verden, der saa at sige daglig overskyller „Hjemstavnsmanden“, gør det næsten umuligt for denne at henfalde til uheldigt, ensidigt Hjemstavneri, har „Verdensborgeren“, „Europæeren“, „Internationalisten“ tilsyneladende ganske godt kunnet hævde sin Ensidedighed — trods Sammenstød med hjemlige Interesser. Det er ikke saa længe siden, det var meget almindeligt at høre disse „vidtskuende“ udtale sig med ligefrem Spot om det nationale. Faren for uheldig Ensidedighed gør sig i vore Dage faktisk ikke gældende for „Hjemstavnsmanden“, men derimod for „Verdensborgeren“. Paa det sidste synes Udviklingen imidlertid at have bevirket nogen Forstaaelse heraf.

Saa længe „Verdensborgeren“ kun havde en Kamp at bestaa mod den gamle Form for Fædrelandskærlighed, den enevoldsprægede, syntes han at være ret uanfægtet,

især hvis han følte sig i nært Slægtskab med „Verdensintelligensen“ og ansaa det enkelte Menneske som et Molekyle i den verdensomspændende Lovmæssighed, som det er Videnskabens Ærgerrighed at paavise og udnytte. Efterlignere og Eftersnakkere sluttede sig til, badende sig i „Intelligensen“s Solskin. En Kæmpetromle gik hen over religiøse og nationale Interesser for at mase dem, og mange stod og saa paa Ødelæggelsesværket med taabelig Fryd uden at bemærke, at det var Materialismen, der var den egentlige Motor. Fladheden bredte sig i Folket, „Verdensborgeren“ anede Sejren og hoverede, og de nationalt sindede følte sig modløse. — Men da var det, Hjemstavnskærligheden spirede frem i det tromlede Land og satte sig herlige Skud i vor Hjemstavnsdigtning. Da var det, Sansen for det hjemlige groede frem med en Styrke, der ikke lod sig kue — og da blev „Verdensborgeren“ mere dæmpet i sin Spot mod det nationale. Snart her og snart der vidnede han, at han naturligvis følte sig som Dansk.

Men har „Verdensborgeren“ end mærket, at man kun kan opnaa Tilslutning i det brede Folk ved at dele dettes Interesser for det hjemstavnsprægede, saa har han dog langt fra gjort Skridtet fuldtud: at tilpasse sine „Verdens teorier“ derefter. En af disse er, at da det er menneskelig uværdigt at føre Krig, maa man nægte at gaa med til nogensomhelst Slags Krig, ogsaa Forsvaret af eget Land og Folk mod fremmed Uret og Vold.

Saa længe man stod paa „Verdensborgeren“s luftige Stade, kunde denne Betragtningssmaade synes lige til: Naar „Verden“ er ens Fædreland, kan der jo ikke være Tale om Angreb ude fra. Saa snart „Verdensborgeren“ imidlertid — som det nu saa ofte sker — ser sin Regning ved at bekende sin Danskhed, bliver det straks mere vanskeligt at bevare Teorien som andet og mere end et skønt Ideal — altsaa ikke som en Lov til Gennemførelse paa Klokket. Men nu er det, der sker en interessant Forskydning: Medens det utvivlsomt var Hjemstavnskærlighedens Magt, der fik „Verdensborgeren“ til at bekende sin Danskhed,

synes den ikke at have Evne til at rokke ham fra Teori-erne. Vi har i Dag det Særsyn, at Halvdelen af vort Folk er sindet for Afrustning, altsaa for øjeblikkelig Given-efter for Ønskerne om Krigens Afskaffelse, koste, hvad det vil. Med det mest hensynsløse Vovemod vil man lade Danmark ligge aabent for fremmede Luner, lade det danske Folk ligge værgeløst som et Bytte for den første den bedste Hob af kommunistiske Kasketdrengene eller nationalistiske Staalhjelmsfolk udefra. Lad være, at disse Afrustere er saare menneskelige og fulde af ophøjet Foragt for den Død eller de Pinsler, som vilde komme over os, om vi paa samme Maade næ.tede at bære Vaaben for den Fjende, der ved vor Afrustning fik Adgang til at nedtrampe vor Frihed — lad være, at der trods alt kan siges meget godt om de Bevæggrunde, der driver disse Afrustere, saa taler dog vore sønderjydske Brødres unævnelige Lidelser under Tysklands Faner i Verdenskrigen, saa taler dog deres 6,000 ret friske Grave paa Europas fjerne Valpladser Alvorsord til os om Nødvendigheden af dansk Sammenhold og Samfølelse. Maa enhver, der føler sig som Dansk, ikke vaande sig ved Tanken om, at noget saadant atter skulde times Danske. Maa vi ikke som Danske se det som en Hovedopgave af al Evne at virke til at forhindre en saadan skammelig Behandling af Danske? — Men end ikke al denne unævnelige Uret mod Danske og Danskhed, som skriger til os med rædselsstivnede Træk og med grufuld Kval, synes at være i Stand til at gribe de teorikære „Verdensborgere“, trods deres saakaldte Danskhed. Nærmere beset er der, ja, maa der være noget mærkeligt ved denne deres Danskhed. De vil kun være med til at værne ved en fjern Realisation af Fredstanken, ikke ved Vaaben. Indtil da vil de ofre Danmark.

Som fremelsket eller fremtvunget af den fremvæltende Hjemstavnsfølelse er „Verdensborgeren“s Danskhed beslægtet med den jævne danske Mands; thi Hjemstavnsfølelsen er utvivlsomt den inderste og mægtigste Kilde i den jævne Mands Fædrelandskærlighed. Det er netop dette, der for Tiden virker med til at

forplumre Begreberne for mange, ogsaa af dem, der intet Øjeblik har staaet paa den rene „Verdensborger“s ophøjede, men kolde Stade. Naar „Verdensborgeren“ er at træffe som en af de begejstrede blandt Hjemstavnsdyrkerne, saa maa han da være en god dansk Mand, og saa kan vel ingen finde paa at afbryde Landsmandsskabet med ham, blot fordi han nu engang er saa menneskekærlig eller kristelig, at han ikke vil vide af et væbnet Forsvar for Danmark. Ja, saaledes tænker man vistnok i al Almindelighed. Da Jeppe Aakjær i sine herlige Hjemstavnsange giver et gribende Billede af et Stykke dansk Land og en Del danske Mennesker, ophøjes han glat væk til at være en udpræget dansk Mand. — Men hele denne Betragtningssmaaade er Udtryk for, at man har listet en Betydning ind i det at være dansk, som egentlig talt er uklar, for ikke at sige gal.

Danmark omfatter mangfoldige Hjemstavne med deres Folk, og dette har været saa gennem Aarhundreder. Ingen dansk Hjemstavn er noget i og ved sig selv, for den er blevet til i Vekselspillet og Udviklingen mellem alle de Hjemstavne, der har været knyttet sammen af et aarhundredgammelt Baand: det danske Rigsfællesskab. Derfor kan heller ingen Hjemstavn undvære Danmark, ingen „Hjemstavnsmand“ det at være Dansker. Hjemstavnskærligheden er den naturlige Kilde, der springer frem af sig selv, og som udgør Kernen i Fædrelandskærligheden. Denne er en Videreføring af Hjemstavnsfølelsen — og som saadan ikke saa oprindelig og i samme Grad i Stand til at fødes af sig selv. I Hjemstavnen behøves der ikke at være et eneste Stenk af Forstand og Overvejelser, anderledes med Begrebet Fædreland. Fordi man holder af Vendsyssel eller et Stykke af Vendsyssel, med dets Beboere, er det ikke paa Forhaand givet, at man ogsaa holder af Danmark. Begrebet Danmark angaar noget opbygget — og kan som saadant tages op til Analyse og Kritik, ligesom andre Begreber om Statsdannelser. Men netop naar man gør dette, afslører Danmark, det tusindaarige Kongedømme, sig som

en Enhed, ved hvilken ingen kan pille uden at brænde Fingrene. Fra Skagens Gren til Gjedser, fra Hammeren til Blaavandshuk ligger Danmark, vort herlige Fædreland, og boer der Danske. Om os alle snor sig et stort Fællesskabets Baand. Dette Baand er beskrevet med Runer og Tegn, der fortæller om det fælles Liv i Danmark, om fælles Glæder og Sorger, om fælles Villie i fælles Kampe. Dette Baand maa respekteres i vor Hjemstavnsdyrkelse, men det er netop det, som „Verdensborgerne“ ikke gerne vil. De vil nok bruge Hjemstavnskulturen, dels til at udfylde et Savn i deres verdensborgerlige Bryst, dels til at forskafe sig Agtelse som Danske, men de vil ikke i ramme Alvor tage Følgerne af, at det at være Dansk er at være bundet ind i det danske Riges Baand. Men de skal ikke slippe fri derfor! Giver de sig hen til deres Hjemstavn, disse „Verdensborgere“, „Europærere“ og „Internationalister“, saa skal de nok en skønne Dag faa Blikket aabent for, at Hjemstavnen ikke ynder at dyrkes af den, der ikke dyrker vor fælles Moder: Danmark. Men dette vort Fædreland er Verdensborgeren besværligt og i Særdeleshed hans Teorier; thi medens Hjemstavnen, især saaledes som den fremtræder i Hjemstavnslyrikken, er uden faste Grænser og bygget op af noget, som ikke trues af Vaabenvold udefra, har Fædrelandet Danmark Grænser, der kan overskrides, Rettigheder, der kan trampes under Fode, Mennesker, der kan trues med at blive indrullet i udenlandske Regimenter for at kæmpe for en Sag, der er dem imod. Og dette Danmark, paa én Gang Hjemstavns Forudsætning og Maal, kan ikke i Længden overses. Det er vore Hjemstavns tusindaarige Rige, bundet sammen ved Mindernes Fællesbaand, dette Baand, hvorpaa Saga har ristet sine dyrebare Runer, dette Baand, som kun er ægte, naar det er rødt og hvidt. Glem ikke det!

P. C. Poulsen.

Sprede Træk fra en Orientrejse.

*Østerlide, Østerlide,
det var vore Drømmes Land.*

Ja, ofte har jeg drømt om engang at gæste det Land, hvor vor Frelser fødtes og levede, men egentlig aldrig for Alvor turdet tænke, at denne Drøm skulde gaa i Opfyldelse. Og saa skulde det alligevel ske, at jeg en Foraarsdag 1929 paa Ekspressen for Syd paa ned gennem Mellemeuropa, op over Alperne og ned ad Italiens Østkyst til Brindisi, hvorfra Rejsen gaar videre med Skib tværs over Adriaterhavet, ind gennem det græske Øhav med Korinterkanalen, udover det dejlige blaa Middelhav til Alexandria. Derfra gaar det med det „hvide Tog“ til Kairo, med Biler (og til Kamels) ud til Apisgravene og Pyramiderne. Fra Kairo haster vi en Aftenstund med Toget op gennem Gosen og fremad mod El Kantara ved Suezkanalen, der danner den egentlige Grænse mellem Afrika og Asien. Vi begynder nu vore Oplevelser i Løbet af den halv Snedage i den tredje Verdensdel. Alene det minder om Eventyret. Færget over Kanalen gaar Rejsen videre. Gennem Nattestilheden farer vort Tog ud gennem Ørkenen følgende i den gamle Karavanevej, der hvor forlængst Abraham og Jacob drog, og hvor Josef maatte drage. Her møder vi ogsaa de Første Jesusminder, thi det var ogsaa ad den Vej, Josef Tømmermand med sin Hustru — Jordens bedste Kvinde — og Jesusbarnet flygtede bort fra den onde Herodes. Ja, de to Josef og Marie, skulde tidligt erfare, at det at have sitt Liv knyttet til Jesus kostede noget. Vejen gaar op gennem Filisterlandet. Navne som Gaza og Asdod lyder bibelsk hjemligt i vore Ører. I den tidlige Morgen ser vi travle Bønder med krumme Segl høste den modne Byg. Toget holder ved Lydda. Efter at have travet nogle Gange op og ned ad Perronen for at blive rigtig vaagne efter den langsommelige Natterejse

gaar vi ind i Toget, som gennem en Stigning paa 2400 Fod skal føre os op til Jerusalem. —

I. »Se, vi drager op til Jerusalem«.

Han, der sagde disse Ord, drog derop paa sin Fod og til Lidelse og Død. Vi drager derop til „Herlighed“ og i Haab om rige Oplevelser, og med et Tog. Dette snegler sig pustende og stønnende op gennem Sorekdalen ad Skinnevejens stejle Slyngninger. Bjergene er øde og stenede; men de mange Terrasser op ad Bjergsiderne vidner om fordums Frugtbarhed, da disse Bjerge smykkedes af Vin og Figen m. m. Nu ser man her Flokke af sorte Geder og hvide Faar, der søger deres fattige Føde i denne Stenørken. Endelig tager Toget den sidste Kurve, og Toget holder ved Stationen, der paa Grund af Bjergets Stejlhed op mod Jerusalem ligger et Stykke nedenfor Byen. Biler holder rede til at føre os op gennem den nye, moderne, uinteressante Bydel til den „nye Port“, en af de Porte, der gennem den tykke Fæstningsmur, der omgiver den gamle Bydel, det egentlige Jerusalem, fører ind i Byen. Straks man er indenfor Porten, møder vi Østerland i hele sin orientalske Brogethed. Det er den græsk-katolske Kirkes Paaske, og her er en Mængde Pilgrimme. Her er Munke i sorte, hvide eller graa Kutter. Her er græske Præster og ægyptiske Kopter i sorte fodsider Dragter og med høje, tiaralignende Huer. Her er jødiske Rabiner, ogsaa i sorte Kjortler, og med flade, pelsbremmede Hatte. Her er Muhamedanere med rød Fez eller Turban. Her er Mennesker iført lange, brogede, hvide, blaa, sribede eller røde Kjortler. Og Ansigterne er saa forskellige som Dragterne.

Gaderne er stejle og snævre og snor sig ud og ind. De kan ikke befares af Køretøjer, og de indrammes af tunge, mørke Husmure af stærkt forvitrede Stenblokke. Husene har kun Vinduer i de øvre Etager, og de er alle tilgitrede med tykke Jernstænger. Paa Strækninger er Gaden overbygget med Murhvælvinger, og mange svære, murede Spændbuer fører tværs over Gaden fra Husrække til Husrække. Vi bor paa Johanniterridderens Hospits i Via dolo-

rosa, Smerternes Vej, den Gade, gennem hvilken Jesus maatte drage op til Golgatha. Det ligger midt i Byen, og al Byens Larm, ledsaget af mange forskellige, ikke lige behagelige Dufte, staar op mod os baade ved Nat og ved Dag. Der er hyggeligt bag de svære Mure og de ud mod fremmede Ejendomme tilgitrede Vinduer. I den indre Gaard staar et Orangetræ med sine gule Frugter. Kønt Løv snor sig op ad Murene. I et Hjørne fører en Stentrappe op paa det flade Tag, hvorfra man har en smuk Udsigt over Byen med sine Kirker og Moskéer og over til Oliebjerget, der ligger lige for os mod Øst. Vi opsøger de minderige Steder, hvor Jesus led og døde og opstod, og hvor han vandrede. Vort første Besøg gælder Golgatha og Kristi Grav. De ligger begge inden for Gravkirkens Mure. Selve Kirken er stor, bygget i Firkant med fladt Tag, men i Midten løfter Taget sig i en stor, blytækket Kuppel med Kors. Kirken er ombygget med en Mængde Kapeller, fra hvilke Døre fører ind i det store Kirkerum, der maaler 160 Fod fra Væg til Væg. Over en stor Forgaard kommer vi ind i Kirken. Til højre for Indgangen fører en bred Trappe op paa en Klippeafsats. Det er Toppen af Golgatha Høj. Af denne er der nu kun en Klippeblok tilbage, en Kubus, 15 Fod høj, 15 Fod bred og lang. Det øvrige af Klippen er hugget bort. Under et Alter, hvis Billede i Sølvrelief forestiller Korsfæstelsen og med en Mængde Lamper og Lys foran, finder man det Hul, i hvilket Kristi Kors har staaet. Mange knæler ned et Øjeblik og kysser Sølvpladen, der omgiver Hullet. Midt i Kirken mellem høje Søjler er der et lille Klippekapel med Alter foran og ogsaa med mange Lys og Lamper. Til højre for Alteret kommer man ad en lille, lav Dør ind i et lille Rum, der hvor Engelen væltede Stenen fra Graven Paaskemorgen. Gennem en Dør kommer man derfra ind i Kristi Grav. En bænkeformet Klippeafsats er Stedet, hvor hans Legeme har hvilet. Man saa i Aanden den hvide Engel pege med sin Haand paa Stedet, idet han siger: „Han er ikke her, han er opstanden“. Nej, Gud ske Lov, han er ikke her! Jesus er ikke et dødt Menneske, men en levende Frelser!

Gennem snævre, snavsede Gyder med en Vrimmel af Mennesker, mest Børn, kommer vi ad en Stentrappe op paa Tempelpladsen, denne vældige Plads, der indtager en Femtedel af hele Byens Areal. Alt er stille her, og øde. Kun 2—3 Bygninger bryder Tomheden: 1) Omarmoskéen, der med sine Marmor- og Fajancevægge, sin blaa Kuppel, pragtfulde Søjler og dejlige Mosaikvinduer er lige vidunderlig baade ud- og indvendig, 2) den 7-skibede El Aksa Moské, der engang har været en kristen Kirke og 3) Kædemoskéen. I Midten af Omarmoskéen ser man bag et Trægitter en nøgen Klippe rage frem. Det er Toppen af Moria Bjerg. Her har Abraham staaet med Offerkniven i sin Haand rede til at opfylde Jehovas Vilje. Denne Klippe blev siden Offeralter i Templet. Herfra er Offerrøgen steget mod Sky, mens Offerdyrets Blod forsvandt ad en Rende og gennem et Hul ind i Klippens Indre. Der paa denne store Plads, der ved sin Tomhed højlydt udraaber Sandheden af Jesu Ord: „Der skal ikke lades Sten paa Sten tilbage i Dig“, har det Tempel staaet, i hvis Forgaard Jesus atter og atter baade ved sit Ord og sine Undergerninger har søgt at faa sit Folk i Tale og faa det til at kende sin Besøgestid.

En Del af den vestlige Tempelmur er den saakaldte „Grædemur“. De nederste vældige Stenkvadre i denne Mur er sikkert fra det gamle Tempels Tid. Her ved denne Mur samles de rettroende Jøder hver Fredag for at græde og synge Klagesange: „For Templet, som ligger øde, for vore store Mænd, som er døde, for vore kostelige Stene, som er brændte, sidder vi her og græder! Vi beder Dig, Herre: Forbarm Dig over Zion! Saml Jerusalems Børn“.

En Morgenstund søger vi over til Gethsemane, som ligger paa den Side af Oliebjerget, der vender over mod Jerusalem. Vi har allerede ofte set det oppe fra Taget paa Hospitset. Det skæmmes en Del af Bebyggelse af Kirker og Stiftelser, der slet ikke passer til Landskabet. Der er lidt spredt Olivenbeplantning hist og her. Gennem en Dør i en Mur kommer man ind i en lille velholdt Have med Græsplæne og Blomster, nogle Cypresser og enkelte æld-

gamle Oliventræer. Under disse Træer skal Jesus have kæmpet sin Sjælekamp. Her er saa stille, og Stedet stemmer til Andagt. Inde fra Kirken, der ligger lige op mod Haven, lyder Musik. Orgelets bløde, sagte Toner, Drengenes klare Stemmer. Det er dejligt, fredfuldt. En underlig Modsætning til den muhamedanske Procession, vi ser drage forbi paa raske Gangere, med vajende Fane og skingrende Musik i Spidsen, ført af Ypperstepræsten ile op over Oliebjerget ud mod Mose Grav, som skal ligge et Sted ude i Bjergene. Paa Oliebjergets Kam viser man os det Sted, hvorfra Jesus for til Himmels. Heroppe fra har man en smuk Udsigt. Ser man mod Vest, ligger Bjerget med Kedrons udtørrede Bækleje for vore Fødder og oven over Jerusalem med sin Mur, sine flade Hustage og Kirker og Moskéer. Til venstre ser vi Josafats Dal med sine Titusinder af Grave. Mod Øst har vi et storslaet Skue ud over Judæas Bjergland. Der ligger disse Bjerger, som om de kunde være styrtede ud af en Kæmpesæk og rullet nedad og nedad mod det døde Hav og Jordandalen. Vildt og øde og storslaet er dette Landskab. Ad ypperlige, tjærede Veje kommer man op over Oliebjerget til det venligt beliggende Bethania. Vejen gaar derfra stejlt nedad i store Slyngninger. Den øde Jordandal træder stedse tydeligere frem, indrammet mod Øst af Moabs Bjerger, der gløder imod os med 42° C. Jordans Flod bevidner sin Tilstedeværelse ved den mørke Plantevækst, der vokser langs dens Bredder. Snart staar vi ved det Sted — Vejen ud over Dalen er rædsom — hvor Johannes døbte Jesus. Altsaa her mødtes den største i den gamle Pagt med den største i den nye Pagt til Velsignelse for vor Slægt.

Her mødes under Sky
 det gamle med det ny,
 her løses Livets Gaade
 i Sandhed af Guds Naade.
 Her ser du over Daaben,
 Gudshusets Dør staa aaben.

Her bader mange russiske Pilgrimme.
 Vi gæster Bethlehem med Jordens ældste, kristne Kirke.

I en Grotte i Krypten bag Alteret viser man os Jesu Fødested. Ikke underligt, at Sindet føler sig grebet. Hvad vilde vi være uden ham? Byen er smuk og ren, ligger kønt, omgivet af Vin- og Olivenhaver. Alle dens Indbyggere er kristne. I Dalen nedenfor gik David fordem og vogtede Faar. Og dernede var det, at Englene sang Julen ind.

II.

Mellem disse grønne Høje
vogted ham hans Moders Øje,
traadte han sin Barnesko;
gik med Kvinderne til Brønden,
slumred ind ved Bækkens Nynnen,
hvor de høje Palmer gro.

Chr. Richardt

Vor Rejse gaar Nord paa til Nasareth. Undervejs aflægger vi Besøg i det gamle Silo, hvor vi faar en gæstfri Modtagelse af vore 3 Landsmænd, som ledede de Udgravninger, der da blev udførte for danske Penge. Dannebrog hilste os festligt fra de smaa hvide Telte. En af Udgravningerne viser os et gammelt Gudshus, der først har været et hedensk Tempel, saa en kristen Kirke og sidst en muhamedansk Moské. Hils Danmark! lyder det, mens Tudehornene giver Afgangssignal, og snart er vi borte i tæt Støvsky. Vi nærmer os det gamle Sichem med Jakobs Brønd. Her har Jesus altsaa siddet og talt med den samaritanske Kvinde og hjulpet hende tilrette i sit Livs indviklede Forhold. En Præst trækker Vand op til os, og vi drikker af den samme Kilde, som Jakob forhen og siden Kristus selv drak af. Foran os ligger Byen Sichem (Nablus) mellem 2 høje Bjerge, Garitsim og Ebal. Paa Garitsim laa Samaritanernes Tempel, hvor de paastod, at Gud skulde tilbedes. Nu er der kun ca. 150 Samaritanere tilbage.

Landskabet skifter Karakter. Vi er kommet gennem Bjergerne, og den store, dejlige Jisreels Slette ligger for os. Mod Vest ser vi Karmels Bjerg og mod Nord Galilæas Bjerge, mens Tabor løfter sig majestætisk mod Øst. Spredt over Sletten ligger der ikke faa Zionistkolonier (de hjem-

vendte Jøders Byer). De er let kendelige paa de røde Hustage. Ovre ved Tabors Fod ligger de 3 yndige Landsbyer Nain, Endor og Sunem, minderige bibelske Steder. Minder om Krige med Sejr og med Nederlag er knyttet til denne Slette. Men nu sætter Bilerne Farten op, og vi arbejder os opad i stærk Stigning mod Nasareth. Det er Søndag Aften, og her er fredeligt og stille. Nogle af os gaar en Tur gennem Byen, og vi kommer til „Mariakilden“. Solen er lige gaaet ned, men Varmen ligger endnu over Byen. I Skumringen ser vi her et Billede, der sikkert ikke er meget forskelligt fra, hvad man kunde se paa Jesu Tid: Kvinder, der gaar til Brønden for at hente Vand. De kommer med deres Vandkrukker paa Hovedet og Børnene ved Haanden. Saaledes har Jesus sikkert mange Gange gaaet som lille Dreng ved Marias Haand for sammen med hende at hente Vand.

gik med Kvinderne til Brønden,
slumred ind ved Bækkens Nynnen,
hvor de høje Palmer gro.

Næste Dag staar vi i den ældgamle Synagoge, som nu er blevet restaureret. Her er Jesus som Barn og som ung „efter sin Sædvane“ kommet atter og atter.

Nasareth ligger smukt. Man ser det ret, naar man drager ad Vejen, der over Kana fører ned til Genesaret Sø. Fra Bjergtoppene ved Byen er der en vidunderlig Udsigt. Langt forude hæver Hermons Bjerg sig med sin vældige sneklædte Top. Til højre Tabors Bjerg, og bag os mod Vest skimter man „Havets Blinken fjernt i Karmels Bjergets Læ“. Kommet forbi Kana ser man Genesaret Sø dybt nede ligge i straalende Sol og omgivet af Galilæas Bjerge. Vi gæster Tiberias, faar en Læskedrik i en muhamedansk Bar, og Rejsen gaar videre langs Søens venstre Bred. Vi passerer Maria Magdalenes Hjemsted, Magdala. Man viser os Ørkenen, hvor Jesus bespiser de 5000 Mænd, og Bjerget, hvor han holdt sin Bjergprædiken. Vi staar ud af Bilerne i Betsaida og gaar om Bord i Fiskerbaade og sejler til Kapernaum. Ja, her paa denne Sø har Jesus sejlet i Storm

og Stille. Her har Tusinder lyttet til de livsalige Ord, der udgik af hans Mund. I disse Bjerge har han søgt Stilheden efter Dagens slidsomme Gerning. Her ved Søens Bredder og ad Vejene, der førte fra By til By omkring Søen, har Jesus ofte gaaet med sine Disciple, og de har lært ham at kende som den Livets Vej, der fører fremad til „Livets Land med Glædens Kilder“, lært ham at kende som Kristus, den levende Guds Søn, som har det „evige Livs Ord“ i sin Mund. Hvor underligt at lægge til her ved Kaper-naum. Ogsaa denne By er forlængst en Ruinhob som alle de andre Byer, der paa Jesu Tid laa omkring Søen. Her græsser Beduinerne deres Kvæg. Tydeligst taler Stenene af den gamle Synagoge om den Stad, der engang var Jesu „egen Stad“. Ja, her er kønt ved Genesaret Sø, men øde. „Ve Dig, Koraim! Ve Dig, Betsaida“. „Og Du, Kaper-naum! Til Himlen var Du opløftet, til Helvede skal Du nedstødes“. Herrens alvorstunge Profeti er ogsaa her gaaet i Opfyldelse. — Os til Belæring.

Efter en herlig Tur til Damaskus og Baalbæk over Anti-libanon, Hulesyrien og Libanons sneklædte Bjerge gaar vi i Beirut om Bord paa „Adria“, hvorfra vi stævner Syd paa til Jaffa. Mens farvestraalende Baade med støjende Baad-folk piler frem og tilbage mellem Byen og Damperen, faar vi Tid til at tage Afsked med det minderige Land, der har skænket os saa rige Oplevelser.

Ankeret hejses, og vi staar ud over Middelhavet mod Triest og fremad gennem Europas skønneste Lande hjemad mod Danmark, der er allerskønnest. For os. Thi det er vort Fædreland.

„Dejlig er Jorden, prægtig er Guds Himmel,
skøn er Sjælenes Pilgrimsgang;
gennem de favre Riger paa Jorden
gik vi . . .“

Var Drømmen om Orienten dejlig, saa var dog selve Oplevelsen dejligere.

Knud Buus.

Der er intet nyt under Solen.

Lucius Junius Moderatus Columella, en landøkonomisk Forfatter og romersk Officer, der levede omkring Kristi Fødsel, har skrevet nogle store Værker om Landbruget, der giver en udførlig Fremstilling om Landbrugets Teori i Oldtiden.

En af Bøgerne, der vist nogenlunde kan sammenlignes med Landbrugets Ordbog i vor Tid, er oversat paa Dansk af Præsten Freekland 1806.

Columella er meget grundig, og det meste af det, han siger, er fuld Sandhed den Dag i Dag.

Lad os se paa nogle smaa Afsnit af Bogen.

Hvilke Regler den vordende Landmand bør følge:

„Den Jord vil kun blive slet behandlet, hvor Herren ikke selv kan sige, hvad der skal gøres, men behøver først at høre Avlsforvalteren ad“, siger Forfatteren. Der skal en solid, baade praktisk og teoretisk Uddannelse til for at lede en Bedrift: „Thi Een bør ikke dadle en anden for at have faret vild, naar han ikke véd at lede ham paa rette Vej. Den vordende Avlsfuldmægtig (Landmand) bør altsaa ligesaa vel undervises som den, der vil vorde Pottemager eller

enhver anden Haandværksmand; og snart skulde jeg tro, at et Haandværk endog var lettere at lære, fordi det er mindre af Omfang end Landøkonomien, som er saa vidtløftig og løber ind i saa mange andre Videnskaber“.

Et andet Eksempel:

Hvor og hvordan det Sted skulde være, som man ønsker sig til en Avlsgaard, og om dens Størrelse:

„Lad andre rose store Landstrækninger, dyrk din liden vel“. Du maa ikke købe den større, end Evnen tillader. Der maa være et vis Maal og Maadehold i alle Ting, at Ageren nemlig ikke bør gaa Agerdyrkeren paa, thi skal han kæmpe med den, saa vil han gaa til Grunde, ifald den er ham for voksen, og der er ingen Tvivl om, at et stort Jordegods, som ikke bliver rigtig dyrket, giver mindre af sig end et mere indskrænket, men som bliver i alle Henseender ypperligt behandlet. Maade maa man altsaa bruge, ligesom i alle andre Ting, saa og i at forskaaffe sig Jordejendomme, og man skal ikke have mere, end man behøver, saa at det kan ses, at vi har købt for at bruge og nyde det, og ikke for at bebyrdes og plages dermed og derved berøve andre Nytten deraf, saaledes som nogle fornemmer, der ejer saa mange Lande, at de ikke engang kunne rejse omkring i dem til Hest, men maa lade Kreaturer nedtræde dem og vilde Dyr ødelægge dem. Maalet for, hvor meget Jord Een bør eje, maa bestemmes efter hans egen Vilje og Evne; thi det er som sagt ikke nok at ville eje, naar man ikke tilbørligen kan dyrke det, som man ejer“.

Efter at have omtalt mange andre Ting kommer han til Omtalen af Jordens Behandling og Besaaning, om Dyrkning af Bælgplanter, som f. Eks. Vikker, Linser, Ærter, Hamp, Hirse, Lupin, Lucerne osv. Han siger om Saaning: „Ligesom man ikke bør nøle med noget, som angaar Agerdyrkingen, saa bør man allermindst med Saaningen. Det er et gammelt Ordsprog hos Agerdykere: Den tidlige Saaning kan vel undertiden slaa fejl, men den sildige er aldrig god. Jeg tror derfor at kunne give denne Hoved-

regel: at man skal saa tidlig i kolde Egne og sildigst i varme. Vikker og Vikkerbønner siges at gøde Agrene. Men Lupinen gøde ikke Jorden, med mindre de staae i Blomster. Lupinen er de fornemmeste af Bælgplanterne, fordi de fordrer mindst Arbejde, kjøbes let, og er af den Slags Sæd, som saas, den, som hjælper Ageren bedst; thi den skaffer den bedste Gødning for allerede udtærede Vinhaver og Marker, og vokser endog i udpisket Jord og taaler at gemmes paa Kornloftet, saa længe det skal være“.

Om Husdyrbruget behandles saa godt som alle Emner, f. Eks.: Om Kvæg i Almindelighed. Hvad man fornemmelig har at se paa ved at anskaffe sig Øksne. Hvorledes man skal tæmme unge Stude og vænne dem til at gaa i Aag for Ploven. Hvad Røgt og Pleje Staldøksne og Plovstude forlange. Forebyggelsesmidler for Sygdomme hos Hornkvæget. Hvilke Egenskaber, der udfordres hos en god Tyr. Hvilke Køer, der er de bedste. Man bør aarlig gøre Valg mellem sine Køer. Om Kostaldens Indretning og Salt i Krybberne for Kvægets Sundhed. Om Hesteavl og Hestes Røgt og Pleje. Hvilke indvortes og udvortes Egenskaber, der udfordres til en god Hest. Hvad Røgt og Pleje sunde og syge Heste i Almindelighed bør have. Om Hoste, Ringorme og Hedeblegner hos Heste osv.

I Øjeblikket spiller Fjerkræavl en meget stor Rolle i Danmark, det kan derfor være interessant at se, hvordan de gamle Romere mente, Høns skulde behandles.

Høns huset bør være saaledes indrettet, at det ligger i Nærheden af Bagerovnen, saaledes at der kan komme Varme derind. Underneden Loftet maa man gøre nogle større Aabninger for at skaffe Lysning, men disse Aabninger maa være forsynede med Sprinkelværk, for at intet skadeligt Dyr skal liste sig derind, men dog ikke tættere, end at der kan blive lyst nok inde i Høns huset, og Hønsene kan se at komme til at bo desto bekvemmere, og Høns vogteren kunne have Tilsyn med de Høns, som ligge, eller den Yngel, som de alt have udlagt. Paa somme Steder bør man mure Væggene saa tykke, at man deri kan

gøre Hønsereder ved Siden af hinanden, at Hønsene deri kan lægge deres Æg og udruge dem; thi det er sundere og kønnere end det, som nogle gør, at slaa nogle Pæle ind i Væggen og derpaa sætte nogle flettede Kurve. Men enten man nu huler Væggen ud for som sagt at gøre Hønsereder der, eller man sætter nogle flettede Kurve paa anførte Maade, saa bør der være en Plads foran enhver Rede, for at Hønsene derved kan komme ind i deres Reder enten for at gøre Æg eller lægge dem ud. Thi de bør aldrig flyve ned i deres Reder for ikke at træde Æggene i Stykker med deres Fødder, idet de springer ned.

„Det er ikke godt, at nogen Høne sidder og sover paa Loftet om Natten, da den derved beskadiges af sin egen Urenlighed, som derved sætter sig imellem Kløerne paa Benene og foraarsager Sygdom derudi. For at forebygge dette ubehagelige Tilfælde kan man hugge nogle Lægter firkantede, for at Hønsene ikke skulde glide ned af dem.

For Resten maa Gaarden, hvori de skulde gaa, ikke saa meget være fri for Møg som for Væde, thi det er af megen Vigtighed, at der ikke er noget Vand andetsteds end der, hvor de drikke, og at dette Vand er overmaade meget rent, thi er det skident, forvolder det Pip (Sygdom i Næb). Men Vandet kan man ikke holde rent, med mindre man kommer det i Truge, som er gjort til det samme. Nogle har ladet gøre saadanne aflange Truge, hvori man kommer Hønsenes Vand eller Æde, af Bly; thi man har erfaret, at de er bedre end de af Træ eller Ler. Disse Truge skulde kunne tillukkes med Laag foroven og have ved Siderne, lidt over det halve fra Jorden, nogle Aabninger omtrent en Haandsbred vidt fra hinanden, saa at Hønsene der kan putte Hovederne ind efter Æde eller Drikke. Er der intet Dække over Hønsetrugene, ville de med Fødderne opkradse Æden eller Drikken, som gives dem, om der skulde være nok saa lidt. Nogle borer nogle Huller ovenpaa Laagene selv, men det er ikke godt, thi naar Hønsene saa gaa derpaa, besudle de deres Æde og Drikke med deres egen Urenlighed“.

Columella fortsætter med Pasningen, Fødning af Høns og Opbevaring af Æg. Vi ser, det er ikke langt fra, hvad der i vore Dage tales og skrives om Hønsene. Lad os tænke paa Selvfodringsapparaterne, Efterskoleeleverne har lavet mange af de to sidste Vintre.

De har ikke været saa daarligt med for to Tusinde Aar siden!

Et Sted i sin Bog siger Columella nogle Ord, som alle har godt af stadig at have for Øje, nemlig:

„At det var overmaade ypperligt, om enhver vidste, at han var uvidende i det, som han er uvidende i, og altid ønskede at lære hvad, som han ikke forstaar“.

A. M. Sørensen.

Tiden og Ungdommen.

Dette Emne kunde maaske synes lidt farligt for mig, der hører til de unge, og jeg er ogsaa klar over, at de, som kender mig, vil kunne rette talrige Bebrejdelser imod mig, men derpaa er jeg forberedt.

Fra de ældres Side bliver der tit bebrejdet Ungdommen, at den ikke er, som de var, da de var unge, men saadan har det vist altid været. „Nye Tider, nye Skikke“, og disse Skikke bliver for moderne for de ældre, men passer for dem, der er vokset op med dem.

Den Dag i Dag lyder det ogsaa: „Ungdommen er taabelig, den er forfløjet og forjaget og har ingen Ro paa sig til nogen Ting osv.“, og saadan er det i Virkeligheden, men det er ikke de unge, man skal lægge til Last derfor, nej, det er noget, Tiden fører med sig. Det er Tiden, der skaber Ungdommen, og det er den, der er taabelig og rastløs osv.

Grunden maa vist være den, at der i de sidste 20—30 Aar er kommet saa meget Nyt frem, og det er kommet saa hurtigt og er blevet forkastet lige saa hurtigt af det

næste, derved har det ikke faaet Tid til at fæste sig hos de ældre, men er blevet fuldstændig forkastet af disse og har gjort, at de unge har vænnet sig til hurtigt at skifte fra det ene til det andet. Derved er der sat et Skel imellem de ældre og de unge, der gør, at de unge maa staa paa egne Ben overfor det nye og ikke kan faa nogen Støtte fra de ældre, som ser med Afsky paa Modens hurtige Skiften.

Af alt det nye, som er kommet frem, vil jeg bare nævne et Eks., som maaske synes lidt fjernt, men dog har sin Betydning, det er Udviklingen inden for Samfærdselsmidlerne. Denne har været mægtig og har gjort os i Stand til at komme fra det ene Sted til det andet i Løbet af en Tid, der nøjagtig passer til, at de unge kan komme med til alt, hvad der foregaar i det halve Land. Den Ungdom, som man for 30 Aar siden saa i deres solide Klædedragt komme gaaende eller cyklende, hører nu til de ældre, der maa se paa en Ungdom, der i Bil suser fra det ene Sted til det andet — et Udslag af Tidens Rastløshed.

Kan man da ikke lede Ungdommen paa et andet Spor? Det vil vist være vanskeligt, Tidens hurtige Tempo river dem med sig, de unge skal have Tid til at tænke over Tingene, men saa meget Tid, kan der ikke blive til vor Tids Ungdom. Dog tror jeg, der er en Udvej; send de unge paa Højskole. Vore Højskoler er nogle af de Steder, hvor man giver de unge noget af det, som de har Brug for. Den giver dem Tid og Lejlighed til at tænke over Tingene, og det har en stor Betydning.

Højskolen er en Skole for Livet, og jeg tror, det er den Ungdom, som søger Højskolen, der skal trække den øvrige Del med sig over den vanskelige og rastløse Tid.

Johs. Tranum.

NUTIDEN OG UNGDOMMEN

Hvad kræver Tiden af Ungdommen? Ja, Tiden kræver meget af Ungdommen nu i vore Dage; men vi unge har vel tidt Besvær med at forstaa, hvad det er for en Tid, vi lever i, og vil vi spørge de gamle til Raads, kan man ikke rigtig faa noget Svar, for de gamle kan jo heller ikke følge med Tiden.

Men selv om det tidt ser broget ud for os unge, tror jeg dog, at vi ikke skal se alt for sort paa Tilværelsen. Sætter vi os et Maal nu, har det vist aldrig været lettere at naa frem end det er nu, trods Krisen vi er i for Tiden. — Men Tiden kræver en vaagen og dygtig Ungdom, som vil og kan tage fat paa de Problemer, der kræves af hver enkelt. Der er jo mange Opgaver, som venter paa at blive løst, og som vi unge maa og skal løse.

Ikke mindst paa Landbrugets og Kvægavlens Omraade maa der gøres noget.

Ja, mange vil maaske spørge, hvad kan jeg gøre? Og det kan jo ogsaa være rigtigt nok saa længe man tjener; men det er netop den Tid, man skal bruge til at dygtiggøre sig, saa man kan være vel udrustet, naar man skal selv til at sætte Bo, for ellers kan man jo let gaa bagud af Dansen, selv om man til at begynde med er vel udrustet med Penge.

Men medens man endnu er ung, tror jeg, at enhver Karl og Pige bør tage et Ophold paa en Højskole. Ja, det er næsten ubeskriveligt alt det, man kan faa ud af et Højskoleophold et halvt Aar, naar man er indstillet paa at lære noget; men er man ikke det, faar man heller ikke noget ud deraf.

Det er jo ikke altid nok med, at vi kan pløje og saa en Mark eller malke en Ko. Nej, Tiden kræver mere af os unge. Saa derfor gælder det om at være vel udrustet og bruge Tiden ret.

„Giv aldrig tabt“. Først da er du en slagen Mand! Men spænd hver ilter Evne til Kamp for, hvad du vil og kan. Og glipper det, grib da bedre an. Husk, du blev skabt til Daad i Dagens Stævne. Den Knøs som stod i Stridens Brand blev Mand.

Ja, det gælder om, at man ikke giver tabt, inden man naar Maalet; men jeg synes tidt, det er, som om Ungdommen ikke rigtig kender Maalet, den skal trakte efter.

Derfor lad os unge sætte os et Maal, og saa søge at naa det.

Du danske Mand, se dig ud — og hører du, det kalder? Det kalder fra vort lyse Land, mens Aftenduggen falder. Og det er dig, det kalder paa fra Skov og Stent og stille Sti. Og alt det fagreste, du véd, har Hilsen med deri.

Venlig Hilsen!

Lars Jensen.

1930—31.

Vinterholdet 1930—31 var paa sit Maksimum 46 Elever. Eleverne mødte saa at sige alle med fast Villie til at lære noget, og det maa siges, at ogsaa dette Hold bidrog til at underbygge Troen paa, at vi har en maalbevidst og sund Ungdom, som vi har Lov til at vente os meget af til Gavn for Land og Folk, til Skabelse af „de tusind Hjem“, der er den velsignede Kilde, hvoraf det bedste af det gode skal flyde.

Fredag den 20. Marts afholdtes Generalprøve paa det morsomme Stykke: „En lille Datter“. Egnens Skolebørn var indbudt til at nyde Dilettanternes Spil. Bragende Klapsalver lønnede de optrædende — men hvem kunde vel ogsaa modstaa Aage Sørensen som den „lille Datter“, Jens Hansen som hendes ungdommelige Stedfader, Boye Johannsen som den forarmede Løjtnant, Harry Jacobsen som Tjenestepige, Karna som Stykkets nydelige unge Pige og — sidst, men ikke mindst: Hans Klæstrup som den ypperligt maskerede, stakaandede og hypokondre komiske Figur. Callisen indlagde sig udødelig Fortjeneste ved aldrig at udnytte sin Stilling som Sufflør til at overdøve de spillende. Lars Olsen spillede Sangene udmærket. Joh. Tranum havde Ære af sin Iscenesættelse.

Dilettanterne modtog dog ikke blot Hyldest ved Generalprøven, men nok saa meget den 21. Marts, da gamle Elever fyldte Huset indtil Trængsel, og den 23. Marts, da der var Forældre-møde. Elevballet formede sig som sædvanligt som en Ungdomsfest, hvor Gensynsglæde og godt Humør paa den skønneste Maade satte sit Præg paa det hele. Hvor er det trofast, at de gamle Elever saaledes stævner hid fra et Omraade af indtil 10 Mil i Diameter! Der er hermed givet et Bevis for, at Elevballet, Elevsammenkomsten, er en Begivenhed, som man regner med, og tillige for, at Baandene mellem de gamle Elever og Aaby Højskole ikke slappes. Forældremødet fik et udmærket Forløb. Elevernes Forældre fortjener den bedste Tak, fordi de mødte med saa godt Humør og med saa megen Velvillie, at det ingeniende faldt os svært „at underholde dem“. Tværtimod blev det i ikke ringe Maade Forældrene, der kom til at yde et godt Bidrag til, at Mødet blev en god Fest. Skolens nærmeste Naboer er snart saa rutinerede m. H. t. at slaa Katten af Tønden, løbe Sækkeløb, Kartoffelløb o. s. v., at de næsten ikke er til at staa for — heldigvis har de til Gengæld en god Del første Klasses Humør at øse ud af, saa det vilde være et stort Tab, om de skulde svigte. Sørensen er som bekendt en paa samme Tid myndig og gemytlig Arrangør af de forskellige Lege — og af Pakkeauktionen. Han maatte have fortrinlige Betingelser som Auktionsholder. Han fortjener Tak for sin gode Indsats ved Forældremødet. Christiansens Gymnastikopvisning høstede varmt Bifald. Eleverne havde naaet en forbavsende Færdighed under hans skrappe Kommando. Ogsaa hans Sløjdarbejder med Elfterskolen blev beset med stor Interesse. De bar Vidne om, hvor ivrigt Eleverne havde kastet sig over Arbejdet.

Medens Landbrugslærer Sørensen stadig er fast knyttet til Skolen og optaget af sin store Virksomhed som Uddanner af Kontrolassistenter, lykkedes det Aagaard, der kun midlertidigt var knyttet til Skolen, at faa en bedre lønnet Stilling ved Try Højskole, hvortil der er knyttet en Friskole for Børn. Idet hans Hovedarbejde — og Fru Aagaards med — væsentlig kommer til at angaa denne Friskole, er han nu inde paa det Felt, der rummer hans Ønskers Maal. Han vil nemlig gerne, naar Lejlighed

gives, have Plads som Friskolelærer. — Vi, som har lært at kende hans elskelige Person og vindende Fremtoning, vil haabe, at han inden alt for længe maa faa Lykke til at naa sit Maal; og de af os, der kender Fru Aagaard, vil mene, at den Skole, der faar disse to i Spidsen, vil blive et herligt Grosted for en Skare danske Børn.

Paa Grund af det forøgede Elevtal antog Skolen to Lærere i Stedet for Aagaard, nemlig Aksel Christiansen og Johannes Trantum, Seminarister fra henholdsvis Ranum og Gjedved. De to nye Lærere faldt godt ind i Skolens Traditioner og vandt sig en smuk Plads i Skolens Historie. Om de ogsaa i den kommende Vinter vil blive knyttet til Skolen, afhænger bl. a. af, om det kan lykkes for dem at opnaa Ansættelse som Lærere ved Kommuneskoler; thi det er naturligvis en saadan Ansættelse, der er Maalet for deres Ønsker, hvor betagne de end er af Højskolearbejdet.

Medens Skolen i Sommeren 1930 ansaa det for rettest ikke at holde Pigeskole, især fordi dens Forhold til Ministeriet i saa Henseende var i Uorden, er der i Sommer et Hold paa 15 Piger, der — trods Kulde og Regn — opretholder Traditionerne: Videlyst og godt Humør. Johanne Jungersen er ogsaa i Aar Lærerinde ved Pigeskolen.

Pastor Buus er vedblivende saa venlig at give én Times Foredrag om Ugen (kirkehistoriske Emner). Otto Christensen fornøjer os ogsaa i denne Sommer med at indstudere flerestemmige Sange med Eleverne.

Det forløbne Aar har været saa rigt for os, at vi næppe turde have drømt det. Maatte det bære Varsel om, at vi har Held til at give jer noget af det, som forøger de lyse og gode Minder og hjælper med til at give Bærekraft og Velsignelse i Livet. I gamle Elever skal have Tak for de mange nye Elever, som I sender os, og for de Hilsener, I skikker, og de Besøg, I aflægger. Tak for alt godt!

Aaby Højskole, den 14. Juni 1931.

Venlige Hilsener
Dagmar og Poul C. Poulsen.

SKOLESANG

Mel.: Som en rejselysten flåde.

Med din lange hvide Længe
muret op paa Aaby Muld,
sat for Sløvheds Slør at sprænge
ved at grave Hjerteguld,
ligger du, vort Fælleshjem,
med en Rigdom i dit Gem
— dyrebare Minder:
Her i Ungdoms fagre Vaar
henad Lysets Veje gaar
danske Mænd og Kvinder!

Her er vide, side Vange,
her er Udsyn Mil paa Mil,
her slaar Vestenvindens Sange
Alvors Islæt i vort Smil.
Her skal støbes Vilje-Staal,
skarpt i Brodd mod store Maal
— under Friheds Fane:
Skipper Klements Fødesogn
end har Spand til Friheds Vogn,
Folket Vej at bane!

Her, hvor Hjemstavnsmaalet høres
i dets friske Folkedragt,
og af Narre Nar kun gøres
af det Sprog, vi med har bragt,
her ved Sang i fælles Kor
folkedøbt og genfødt gror
— Danmarks Land og Rige:
Hvert et Sogn og hver en Egn
skal staa Vagt ved Danmarks Hegn
og dets Lykkestige!

Gid vor Skole Livets Stempel,
Lysets Mærke, bære maa.
Gid for os paa Himmel-Tempel
Troens Regnbue-Glans maa staa.
Kamp for Frihed og for Ret,
Værn for godt og Strid mod slet
— skal vor Stræben være:
Tusind Hjem til Folkegavn,
Hjerteglød om Danmarks Navn,
Livet til Guds Ære!

P. C. POULSEN.

ELEVFORENINGEN

stiftedes i Aaret 1898. Dens Hovedformaal er at styrke Sammenholdet mellem Skolens tidligere Elever og mellem alle, som føler sig knyttet til eller har Interesse for Skolen. Foreningen udsender Aarsskriftet i Haab om, at det maa blive et virksomt Middel til at fremme dette Formaal. — Foreningen virker bl. a. ved at understøtte trængende Elever, som ikke ad anden Vej har faaet Understøttelse til Ophold paa Skolen. — I Haab om, at Aarsskriftet maa bidrage til at bevare Medlemmerne fra tidligere Aargange i Foreningen, overgives dette Aarsskrift til Foreningens Medlemmer — Skolens Venner.

Elevforeningens Generalforsamling afholdtes Søndagen den 29. Juni sammen med Elevmødet. Ved Elevmødet blev der holdt Foredrag af Forstanderne Poulsen og Brydegaard samt Landbrugslærer Sørensen. Vi begyndte med Kaffe Kl. 3, saa Foredragene og Generalforsamling. Efter Generalforsamlingen blev der serveret Aftensmad, derefter Leg paa Græsplænen og i Gymnastiksalen og til Slut Kaffebord, hvor der veksledes med Taler og Sang.

Til Bestyrelsen genvalgtes Jens Chr. Gundersen og Jens Gjedde, nyvalgt blev Ester Jeppesen, Birkelse. Som Revisor genvalgtes Agnes Andersen.

I 1931 afgaar efter Tur Lærer Madsen, Ingstrup, Kr. Knøsgaard, Aabybro, og Johanne Jungersen, Møllegaarden.

ELEVFORTEGNELSE

Vinteren 1930—31.

Niels Marinus Christiansen, Aarup pr. Skovsgaard.
Aage Mølgaard, Vedsted pr. Birkelse.
Jens Nielsen, —
Søren Johannes Thomsen, V. Haldne Enge pr. Vadum.
Esben Johannes Valsted, Faarup pr. Saltum.
Vilhelm Valsted, —
Boye-Johannsen, Nørresundby.
Lars Pedersen, Faarup pr. Saltum.
Niels Peter Møller, Aabybro.
Svend Robert Cecil Kjær Lindstrøm, Fjerritslev.
Valdemar Ulrik, Vittrup.
Hans Jørgen Hansen Klæstrup, Ingstrup.
Søren Andersen, Vidstrup.
Anders Jørgen Jensen, S. Saltum.
Johannes Simonsen, Ørum,
Sofus Vedel Daugaard, Lindholm pr. Nørresundby.
Aage Emil Borup, Nøvling pr. Gistrup.
Lorentz Nielsen, Nørhaldne pr. Sulsted.
Lars Sørensen Jensen, Aaby.
Martin Sørensen, Skivum.
Vilhelm Hjort Callisen, Tylstrup.
Marius Christensen, Knøsgaard.
Karl Eriksen, Kaas.
Niels Erik Rasmussen, Gørlev (ved Kallundborg).
Hans Peter Hansen, Tolstrup pr. Løgstør.
Aksel Peter Andersen Vejby, Rakkeby pr. Hæstrup.
Harry Peter Jacobsen, Arentsminde.
Ingemann Christensen, Vedsted pr. Birkelse.
Niels Clemen Christensen, Gøttrup pr. Fjerritslev.
Svend Nielsen, Fristrup pr. Birkelse.
Aage Kristensen Sørensen, Birkelse.
Rasmus Henry Andersen, —
Karl Immanuel Steenstrup Dylr, Saltum.
Jens Martinus Hansen, Gjæraa pr. Asaa.
Eilif Henriksen, V. Thorup.
Niels Vinter Kjeldsen, Gøttrup pr. Fjerritslev.
Niels Peter Godiksen, —
Niels Vinter Christensen, Hoven pr. Aabybro.
Jens Josef Poulsen, Vodskov.
Peder Kjeld Thuesen, Fræer pr. Skørping.
Karl Poulsen, Vesterhøven pr. Aabybro.
Søren Christian Bendixen, Aabybro.
Golfred Bruun Nielsen, —
Anders Larsen Jochumsen, —
Lars Marinus Olsen, Vildmosen pr. Sulsted, samt
Karna Marie Larsen, Sørup pr. Støvring, der i 3 Maa-
neder fulgte Undervisningen for at blive Kontrolassistent.

Elevforeningens Aarsregnskab

fra $\frac{1}{4}$ 1930 til $\frac{31}{3}$ 1931.

Indtægt.

Formue, overført fra forrige Aar	Kr. 52,04
Medlemsbidrag og Salg af Aarsskrifter	— 502,25
Skænket fra Elevernes Kasse	— 23,00
	<hr/>
Balance	Kr. 577,29

Udgift.

Trykning af Aarsskriftet	Kr. 228,96
Porto, Papir, Annoncer m. m.	— 111,20
Indramning af 4 Billeder	— 12,00
Elevunderstøttelse til Vinterskolen	— 175,00
Formue ved Aarets Slutning	— 50,13
	<hr/>
Balance	Kr. 577,29

Indestaaende i Sparekassen	Kr. 21,81
Kassebeholdning	— 28,32
	<hr/>
Formue	Kr. 50,13

Alfred M. Sørensen.

Ovenstaaende Regnskab er gennemgaaet og fundet rigtigt.

Agnes Andersen. C. J. Nielsen.
